

Vergaderjaar 2022–2023

21 501-30

Raad voor Concurrentievermogen

Nr. 583

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN
KLIMAAT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 september 2023

Op 25 september 2023 vindt de Raad voor Concurrentievermogen plaats over de interne markt en industrie. Met deze brief stuur ik u, mede namens de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, de geannoteerde agenda met daarin een beschrijving van de discussiepunten en de Nederlandse inzet.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
M.A.M. Adriaansens

Inleiding

De Raad voor Concurrentievermogen (hierna: Raad) op 25 september 2023 staat in het teken van interne markt en industrie. Onderstaande agendapunten zijn gebaseerd op de concept agenda van de Raad.

Interne markt en concurrentievermogen: De rol van de concurrentie-toets in de formulering van nieuwe wetsvoorstellen

Beleidsdebat

Op 16 maart jl. publiceerde de Commissie een mededeling over 30 jaar interne markt¹ inclusief een langetermijnstrategie voor het Europese concurrentievermogen². De Europese Raad heeft deze mededelingen in maart en juni jl. besproken en steun uitgesproken voor de hernieuwde aandacht voor het handhaven van de interne markt regels en het wegnemen van belemmeringen. Tevens deed de Europese Raad in maart³ en juni⁴ een oproep voor een jaarlijkse voortgangscyclus over het Europese concurrentievermogen. Om de eerdere discussies omtrent deze jaarlijkse cyclus en de eerdere mededelingen voort te zetten wordt tijdens de Raad van Concurrentievermogen van 25 september naar verwachting gesproken over de rol van de concurrentievermogen-toets («*competitiveness check*») bij het formuleren van wetgevingsvoorstellen.

Inzet Nederland

Het kabinet wil graag een succes maken van de jaarlijkse cyclus voor concurrentievermogen, waartoe de Europese Raad in maart en juni heeft opgeroepen. De cyclus draagt bij aan politiek eigenaarschap, wat noodzakelijk is om op alle relevante beleidsterreinen stappen te zetten ter versterking van het Europese concurrentievermogen, waaronder de Europese interne markt en de Europese industrie. Ook voor toekomstige wetgeving is het van belang dat de gevolgen voor de Europese concurrentiekracht zorgvuldig in kaart worden gebracht en worden meegewogen in de besluitvorming. Het voorstel van het voorzitterschap om een beleidsdebat te voeren over de rol van een concurrentievermogen-toets bij het formuleren van wetgevingsvoorstellen wordt daarom door Nederland verwelkomd. In het proces rondom de formulering van wetgevingsvoorstellen worden verschillende effecten van de regelgeving al goed in kaart gebracht in zogenaamde «*impact assessments*» maar het kabinet kijkt graag waar en hoe dit verder verbeterd kan worden. Belangrijk is vooral dat er structureel impact assessments worden uitgevoerd door de Europese Commissie. Bij veel recente belangrijke Europese wetgevingsvoorstellen ontbrak deze beoordeling. Ik zal dan ook tijdens de Raad inbrengen dat het belangrijk is om impact assessments uit te voeren.

Krachtenveld

Alle lidstaten onderschrijven het belang van het versterken van het Europese concurrentievermogen en de rol van een sterke interne markt hierin. Ook de jaarlijkse beleidscyclus, waarvan de eerste resultaten

¹ COM(2023) 162, zie voor het BNC-fiche Kamerstuk 22 112, nr. 3662, Fiche: Mededeling 30 jaar interne markt.

² COM(2023) 168.

³ <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/03/23/european-council-conclusions-23-march-2023/>

⁴ <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/06/30/european-council-conclusions-29-30-june-2023/>

tijdens de Raad voor Concurrentievermogen in januari 2024 besproken zullen worden, wordt breed gesteund.

Herziening EU-wetgeving inzake ontwerpbescherming

Algemene oriëntatie

Eind november 2022 heeft de Europese Commissie de voorstellen rondom de hervorming van het modellenrecht («*design right*») gepubliceerd. Via het modellenrecht kunnen de uiterlijke kenmerken van een product, die van invloed zijn op de keuzes van consumenten, beschermd worden. Hierdoor kan ontwerpers een concurrentievoordeel worden geboden. De voorstellen omvatten een wijziging van de Gemeenschapsmodellenverordening (waarmee bescherming voor de gehele EU kan worden verkregen) en een herschikking van de Modellenrichtlijn (waarmee bescherming kan worden verkregen op nationaal ofwel regionaal niveau).⁵ Met de voorstellen beoogt de Commissie beide modellenstelsels te moderniseren en toegankelijker te maken, de onderlinge samenhang tussen beide stelsels te vergroten en belangrijke aspecten van de verschillende nationale/regionale stelsels te harmoniseren. De teksten van de algemene oriëntatie zijn ten tijde van het schrijven van deze brief nog niet bekend, maar op basis van de besprekingen in de Raadswerkgroepen kan worden verwacht dat Nederland daarmee kan instemmen.

Inzet Nederland

Zoals aangegeven in het BNC-fiche, verwelkomt het kabinet de voorstellen van de Europese Commissie en staat het kabinet positief tegenover het moderniseren van de EU- en nationale/regionale modellenstelsels⁶. Ook kan het kabinet het vergroten van de onderlinge samenhang tussen beide modellenstelsels ondersteunen. Wel moet hierin de juiste balans worden gevonden tussen de toegankelijkheid en toegevoegde waarde voor aanvragers zodat het nationale/regionale systeem een goede en betaalbare optie blijft naast het EU-stelsel, dit zal ik tijdens de Raad van 25 september inbrengen. Daarnaast is het kabinet geen voorstander van de invoering van verplichte administratieve nietigheidsprocedures door lidstaten. Via een dergelijke procedure kan de geldigheid van een modelrecht worden aangevochten bij een nationaal/regionaal modellenkantoor⁷, als alternatief voor een gerechtelijke procedure. Naar het zich laat aanzien zal een dergelijke procedure, tot tevredenheid van Nederland, vrijwillig worden.

Krachtenveld

Een grote meerderheid van lidstaten verwelkomt het voorstel. De modernisering van beide modellenstelsels wordt door veel lidstaten ondersteund. Alhoewel er lange tijd geen overeenstemming kon worden bereikt over de harmonisatie op het gebied van vervangingsonderdelen, lijken veel lidstaten zich nu te kunnen vinden in het voorstel van de Europese Commissie.

⁵ In Nederland is het mogelijk om op regionaal niveau een model te beschermen door middel van registratie bij het Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom met gelding in de gehele Benelux.

⁶ BNC-fiche Wijziging Gemeenschapsmodellenverordening en Herschikking Modellenrichtlijn, Kamerstuk 22 112, nr. 3622

⁷ Voor Nederland is dit het Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom.

Verordening aanscherping typegoedkeuring voor personenauto's bestelwagens vrachtwagens en bussen (Euro 7)

Algemene oriëntatie

Op 10 november 2022 presenteerde de Europese Commissie een voorstel⁸ voor de aanscherping van voertuigemissienormen – Euro 7. Met het voorstel wordt een volgende stap gezet in het reduceren van de uitstoot van vervuilende stoffen uit de uitlaat en als gevolg van banden- en remslijtage. De uitstoot van CO₂ wordt niet in dit voorstel behandeld. Na onderhandelingen in de raads werkgroepen, heeft het Spaanse voorzitterschap aangekondigd tijdens de aankomende Raad voor Concurrentievermogen op 25 september een algemene oriëntatie te willen bereiken op het voorstel.

Inzet Nederland

Het kabinet staat in algemene zin positief tegenover de aanscherping van voertuigemissienormen die de Europese Commissie heeft voorgesteld. Het kabinet blijft aandringen op een spoedige afronding van de onderhandelingen en op een ambitieuze aanscherping van de emissienorm, waarmee de tekortkomingen van de huidige Euro 6/VI-normen weggenomen worden. Specifiek betreft dit: 1) het beter kunnen testen van zware voertuigen in meer situaties en vooral in stedelijk gebied; 2) het hebben van limieten voor de nu nog niet gereguleerde uitstoot van deeltjes door banden- en remslijtage; en 3) het garanderen van lage emissies gedurende de hele levensduur van voertuigen. Tijdens de verzending van deze geannoteerde agenda zijn de onderhandelingen in de raads werkgroepen nog niet afgerond. Wel is op te merken dat het Commissievoorstel is afgezwakt, met name op het gebied van testcondities. Daardoor is er geen garantie dat voertuigen in alle rij-omstandigheden schoon zijn. Het kabinet zal op basis van de laatste compromistekst bepalen of Nederland daarmee in kan stemmen.

Krachtenveld

Nederland kreeg tijdens de onderhandelingen in de raads werkgroepen beperkte bijval van lidstaten bij voorstellen om de ambitie van het voorstel te verhogen. Een grote groep lidstaten pleitte voor minder ambitie, omdat de kosten voor de industrie volgens hen te hoog worden. Zij vormen samen momenteel een blokkerende minderheid.

Rapport van het Ibero-Amerikaans Forum van Gouvernemente Consumentenbescherming

Diversenpunt

Het Spaanse voorzitterschap geeft het Ibero-Amerikaans Forum van Gouvernemente Consumentenbescherming de mogelijkheid om het rapport over het Forum van 13 en 14 september te presenteren.

⁸ COM (2022) 586